

بررسی تاثیر رنگ در طراحی فضای داخلی ساختمان

مجید موقر^{۱*}، ابولفضل آریان فر^۲

۱- کارشناس ارشد معماری ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران (اردبیل) ، Majid_Movaghar@yahoo.com

۲- لیسانس طراحی صنعتی ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز ، Abolfazlaryanfar@yahoo.com

چکیده

با توجه به اهمیت نقش رنگ در طراحی فضای داخلی ساختمان و همچنین اهمیت رنگ به عنوان یکی از عوامل مهم در بینایی انسان، از این رو در این پژوهش به بررسی شناخت رنگ ، انتخاب و هماهنگ سازی آن در طراحی و روانشناسی رنگ پرداخته ایم. از آنجایی که رنگها دارای تاثیرات فیزیولوژیکی و روانی بر انسانها هستند، با شناخت درست، انتخاب و ترکیب مناسب رنگها در طراحی فضای داخلی ساختمانها، می توان به ایجاد حس آرامش و رضایت کاربر از فضا کمک کرد. در این پژوهش که به صورت کتابخانه ای انجام شده است سعی شده تا با ارائه تعریفی مناسب از رنگ و روانشناسی درست آن و ارائه مثال های مناسب به بررسی تاثیر رنگ در طراحی پرداخته شود. نتایج این پژوهش نشان می دهد که رنگ یکی از مهمترین عناصر طراحی داخلی می باشد و با مطالعه و آشنایی با تعریف رنگ و روش های مناسب انتخاب و ترکیب آن و همچنین روانشناسی رنگ می توان یک فضای مناسب برای کاربر طراحی کرد.

واژه های کلیدی : رنگ ، طراحی داخلی ، روانشناسی رنگ ، ترکیب رنگ

مقدمه

رنگ یکی از دشوارترین عناصر طراحی داخلی برای کسب مهارت است. کیست که از مواجهه با حجمی عظیم و به ظاهر بی پایان و نمادین از تکه رنگها و نمونه پارچه های رنگ و وارنگ آشفته و دستپاچه نشود؟ در حال حاضر با تکنیکهای پیشرفته رنگ آمیزی، تغییر رنگ تقریباً هر ماده ای ممکن شده است. (لینچ ، سارا ، ۱۳۸۵) [۱]

اگر تشخیص رنگ را به عنوان بخش فرعی از حس بینایی به حساب بیاوریم این دلیل نبود آگاهی ما از اهمیت تشخیص رنگ است. تشخیص رنگ و شدت نور مهمترین عوامل در ادراک بینایی انسان هستند. چرا ما رنگی می بینیم؟ برای تشخیص موقعیت در فضا، دیدن یک تصویر تاریک و روشن نیز کفایت می کرد، اما محدودیت های فراوان به همراه دارد. برای تایید صحت این ادعا کفایت که ما از یک عینک آفتابی نسبتاً تیره استفاده کنیم: تنها یک رنگمایه بر تمامی تصویر غلبه پیدا می کند. نبود رنگمایه باعث می شود که ما یک وسیله اساسی تمایز را از دست بدهیم: یک لکه سرخ بر روی یک زمینه آبی اینک تنها از طریق اختلاف روشنایی قابل تشخیص است. اگر این اختلاف هم از بین برداشته شود لکه دیگر قابل تشخیص نیست. اما اگر ما رنگ ها را تشخیص بدهیم مهمترین وسیله تمایز برای ما همین مشخصه رنگ است. (گروتز ، ج ک ، ۱۳۸۸) [۲]

رنگها بیانگر ناراحتی های روحی و ذهنی هستند ، حالت هایی که جرات بیان آن را به دیگران نداریم رنگها به ما تعادل روحی می دهند و این چیزی جز سلامت روانی نیست.

رنگ ها نیروهایی هستند که روی انسان اثر گذاشته و ایجاد حس راحتی یا ناراحتی ، فعالیت یا سکون می کنند. تحقیقات نشان داده است که هیچ نوع رابطه ای مهم تر از رابطه تنگاتنگ میان رنگ و فرهنگ نیست. (کریمی ، ویکتوریا ، ۱۳۸۵) [۳]

رنگ معنی دارد و احساس برانگیز است. به کمک واکنشی که فرد به رنگ و تیره روشن رنگ دارد، می توان مشخص کرد که درک او از اطلاعات چگونه می تواند باشد. رنگ همچنین قادر است که بر خریدار محصول یا استفاده کننده از خدمات کارفرمای طرح تاثیر بگذارد. دانشمندان و روانشناسان درباره رابطه بین مفهوم رنگ با خودآگاه و ناخودآگاه انسان و معانی نهفته در آن پژوهش کرده اند. روانشناسان به طور خاص به تاثیر رنگ ها بر ناخودآگاه و چگونگی اعمال نفوذ آنها در شناخت انسان از دنیای